

Дата: 21.11.2022

Клас: 4 – Б (ІІ група)

Урок: Українська мова

Вчитель: Капуста В.М.

Тема. Досліджую закінчення іменників чоловічого роду в орудному відмінку однини

Мета: узагальнити знання про іменники; вчити правильно писати закінчення іменників чоловічого роду в орудному відмінку однини; удосконалювати навички звуко-буквеного аналізу; розвивати критичне мислення, увагу, спостережливість, пам'ять, усне і писемне мовлення; удосконалювати навички письма; формувати компетентність спілкуватися рідною мовою, соціальну, громадянську компетентності; виховувати повагу до рідної мови, до традицій своєї країни та країн-сусідів.

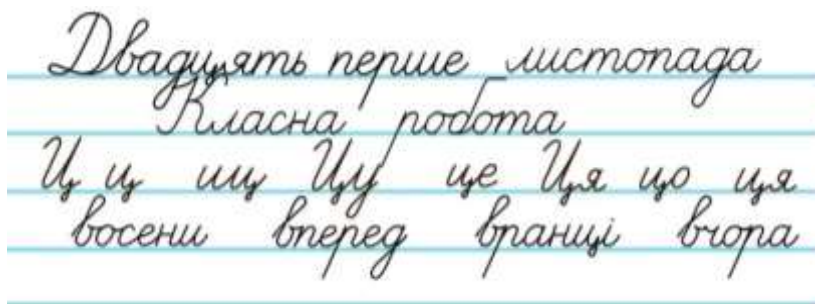
Хід уроку

І. Вступна частина.

1. Емоційне налаштування.
2. Психологічне налаштування на урок. Вправа «Подаруй усмішку і тепло своїх долоньок».

3. Повідомлення теми уроку.
4. Хвилинка каліграфії.

5. Вправа «Словникові слова».

1. Розгадай ребус. Яке слово заховалось?
2. Склади з цим словом речення.

6. Гімнастика для очей.

II. Основна частина.

Вправа 1. Допоможи Щебетунчикові правильно написати закінчення у виділеному слові. Для цього скористайся таблицею на наступній сторінці.

Ми з моїм **товариш**.. любимо грати в теніс.

Називний відмінок хто? що?	Орудний відмінок ким? чим?		
	-ом	-єм	-єм
парк	парком	днем	
день		ножем	
ніж		калачем	
калач		душем	
душ			чаєм
чай			

Проведи дослідження.

Проведи дослідження!

1. До якого роду належать подані в таблиці іменники?
2. Які закінчення вони мають у називному відмінку?
3. У якому слові основа закінчується на [й]?
4. Яке закінчення воно має в орудному відмінку?
5. Яке слово в орудному відмінку має закінчення -ом?
На твердий чи м'який звук закінчується його основа?
6. Які слова мають в орудному відмінку закінчення -єм?
7. На які звуки закінчуються основи цих слів?
8. Перевір свої висновки за правилом.

Іменники чоловічого роду в орудному відмінку однини мають:

- ❖ закінчення -ом, якщо їх основа закінчується на твердий приголосний звук, крім [ж], [ч], [ш]: парком;
- ❖ закінчення -єм, якщо їх основа закінчується на м'який приголосний звук або [ж], [ч], [ш]: днем, ножем, калачем, душем;
- ❖ закінчення -єм, якщо їх основа закінчується на [й]: чаєм.

Вправа 2. Спиши речення з попереднього завдання, додавши пропущене закінчення у виділеному слові.

**Ми з моїм товаришем
любимо грати в теніс.**

Фізкультхвилинка.

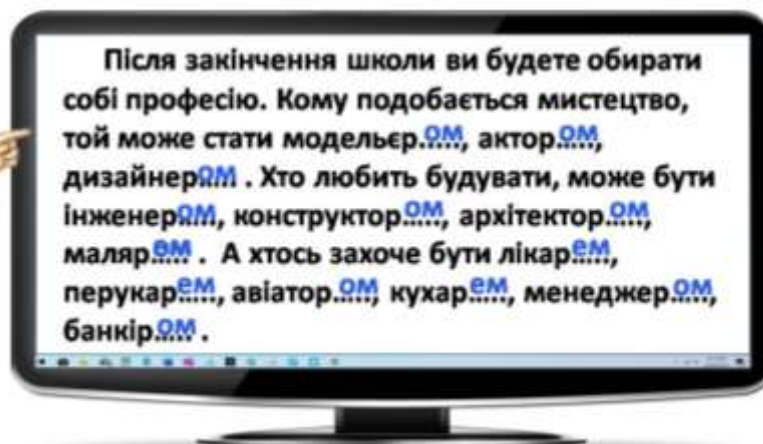
Вправа 3. Запиши речення, розкривши дужки. Познач закінчення у змінених словах.

- 1.** Мій дідусь працює (охоронець). **2.** Марійка трохи змокла під (дощ).
3. Гостей на українському весіллі пригощають (коровай). **4.** Журавлі в небі летять (ключ). **5.** Грибники сплутали змію з (вуж).

Вправа 4. Спиши текст, додавши пропущені закінчення у словах. Скористайся поданим нижче правилом.

7

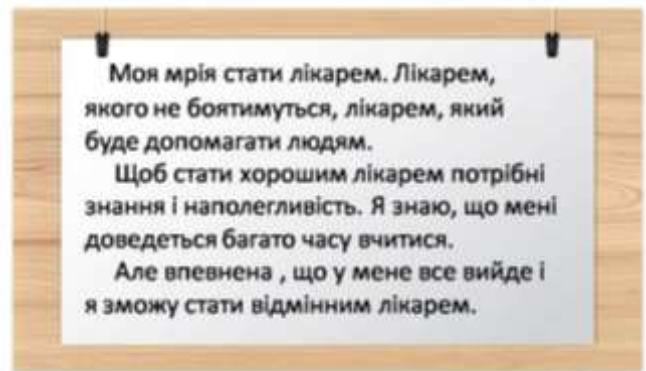

ПРАВИЛО

Іменники чоловічого роду з основою на -р в орудному відмінку однини мають закінчення -ом або -ем. Написання їх треба перевіряти за орфографічним словником. Наприклад: школяр, -а, ор. -ем.

Вправа 5. Ким ти хочеш стати, коли виростеш? Чому тобі подобається ця професія? Склади про це текст (3–4 речення).

III. Заключна частина.

1. Підсумок.

2. Рефлексія.

Рефлексія «Загадкові листи».

Рухлива вправа.

3. Домашнє завдання.

Підручник с. 56-57 вивчи правила; с.57, вправа 6.

Спиши текст, розкривши дужки. Підкресли іменники у виділених реченнях. Зверху познач їхній відмінок.

Зворотній зв'язок **Human** або ел. пошта valentinakapusta55@gmail.com